

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezek, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld, 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld, 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuj dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vrčajo. — Uredništvo in upravljenje je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravljenju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. vse administrativne stvari.

Pred francoskimi volitvami.

Nove volitve za francoski parlament so določene na dan 20. avgusta in ker je sijsamski konflikt srečno rešen, obrnila se je pozornost javnega mnenja na volilno gibanje, ki od dne do dne silno naršča, prav kakor da bi se pri predstoječih volitvah odločila oblika države, za kar pa nikakor ne gre. Francija je republika in kolikor je po človeški razsodnosti spoznati, ostane še dolgo vrsto let to kar je.

Dasi torej se pri predstoječih volitvah ne bo odločevalo o usodi republike kot take, je volilno gibanje vendar tako zanimljivo. Število kandidatov je ogromno. Za 600 mandatov se je že doslej oglašilo nad 2100 kandidatov. Vsaka republičanska stranka je postavila skoro v vseh volilnih okrajih svoje kandidate, ker misli vsaka, da republičanom ni treba več solidarno postopati proti reakcijonarjem raznih vrst. V ministerskih krogih se računa, da bodo pri volitvah izgubili monarhisti in boulangisti nad 60 mandatov, kar bi razmerje strank v parlamentu korenito premenilo. V bivši poslanski zbornici je bilo 390 republičanov, 156 monarhistov (royalistov in bonapartistov) in 30 boulangistov, a po računih vladnih krovov naraslo bo po bližajočih se volitvah število republičanskih poslancev na 450. Ako se odštejejo člani levega centra, kateri so iskreni prijatelji klerikalcev in malo zanesljivi republičani, potem socialisti, katerih utegne priti v zbornico okoli 30, ter radikalci, katerih število se pa bo izdatno skrčilo, imeli bi takoimenovani zmerni republikanci ali oportunisti okoli 300 glasov. To število zanesljivih glasov bi moglo zadoščati, da se organizuje trdna in disciplinirana večina, s katero bi bilo moči vladati.

Takovana republičansko-radikalno-socijalistična stranka izdala je te dni svoj volilni oklic, ki pa je baš glede najvažnejših vprašanj zelo nejasen in jako medel. Ta stranka, dasi ni v njenem programu kar nič socijalističnega, se posebno trudi, dobiti za svoje kandidate glasove delavca in zato ne črhone niti hesedice o načelu, za katero je velikanska ve-

čina francoskih delavcev uneta, o kolektivizmu, in sicer zato ne, ker se boji zamere pri tistih radikalnih meščanih, ki so naravnii nasprotniki kolektivizma, in na katere stranka tudi računa. Tudi drugih velevažnih vprašanj se radikalci ne dotikajo, celo takih ne, za katera se ves narod zanima, na pr. vprašanja o privilegiju francoske banke, o podržavljenju železnic itd. Radikalci so se omejili na nekatere občenite fraze, zahtevajo premembo ustave, namreč odpravo senata, in ločitev cerkve od države, drugega bistvenega pa program ne navaja nič. Radikalni program zrcali vso zmedenost, ki je zavladala v tej stranki, od kar je padla naujo senca panamskih škandalov. Nekdaj tako mogočni radikalci, ki so terorizovali zbornico in za kratek čas prouzročili ministerske krize, postali so pohlevni in ponizni, vedoč, da nimajo več za soboj naroda francoskega.

Tudi oportunisti, glavni steber dosedanjih vlad, so že obelodanili svoj volilni oklic. Večina tega oklica je posvečena polemiki z radikalci. Oportunisti očitajo radikalcem, da so preprečevali vsako plodno delovanje parlamenta, da niso nič pozitivnega storili in nasvetovali in se izkazali kot povsem nesposobne za vodstvo državne uprave, ter navajajo potem svoje politične in zlasti gospodarske namere. V političnem oziru so oportunisti podporniki sedanja na pol demokratične republike, v gospodarskem oziru pa stojijo na stališču prouzročiteljev prve francoske revolucije in imajo povsem zastrela načela. O korenitih reformah, o odpravi senata, o premembi ustave, o državносocijalnih podjetjih nečejo oportunisti nič slišati, prav kakor da je prva revolucija za vse večne čase rešila vse politične in socialne probleme.

Pri predstoječih volitvah bo zlasti boj mej tema dvema strankama odločilnega pomena za sestavo poslanske zbornice. Oportunisti imajo na svoji strani imovito meščanstvo, vrh tega jih podpira vlada, a v takih okrajih, kjer nimajo monarhisti in klerikalci toliko upliva in zaslonbe, da bi zamogli stopiti na svoje noge, podpirali bodo oportuniste proti radikalcem. Ti imajo največ privržence v vrstah malega meščanstva, a to pošteno, delavno

in štedljivo meščanstvo je izgubilo zaupanje v radikalce, ker so bili zapleteni v panamske škandale in se je zato od njih oddaljilo. Oportunisti so bili sicer tudi v panamsko aféro zapleteni, ali ne v tisti meri kakor radikalci, niti na tako nečasten način in baš pri predstoječih volitvah se bo pokazalo, kakšen upliv je imel panamski škandal na francoski narod in na politične razmere v državi.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 4. avgusta.

Državni zbor.

Poljski in nemški listi javljajo, da namerava vlada sklicati državni zbor že v drugi polovici meseca septembra in sicer zato, da more potem koncem meseca decembra sklicati deželne zbole, seveda bo državni zbor v mesecih september, oktober, november in december zamogel rešiti državni proračun, kar pa ni prav verojetno. — „Linzer Volksblatt“, česar napoved o razpustu državnega zobra je vzbudila toliko senzacije, priobčuje drug članek o tem predmetu ter pravi, da bo grof Taaffe na jesen moral razpustiti državni zbor, ker ne bo dobil potrebne večine za državni proračun, niti potrebne dvetretjinske večine za reorganizacijo domobranstva. — Po naših informacijah je tudi ta vest klerikalnega gorenje avstrijskega lista povsem neosnovana. Za vojaško predlogo bodi kakeršna koli, dobila bo vlada na vsak način in brez težav potrebno dvetretjinsko večino, ker bodo razven Mladočehov glasovali za njo vse druge parlamentarne stranke. Bizantizem in klečeplastvo je pri nas tako razvito, kakor nikjer in poslanci še ne črnijo ne, kadar gre za „patriotične“ žrtve. — A tudi državni proračun ne dela grofu Taaffeu skrbij, kajti tisti hip, ko bi levicari prestopili v opozicijo, glasovale bi izvzemši Mladočeha vse stranke za vladu, tako da bi ta imela gotovih okoli 180 glasov. „Linzer Volksblatt“ se je torej zopet urezal.

Nadškof Kohn kot politik.

„Národní Listy“ pišejo: Pred nekaterimi dñovi zabeležili smo vest, da delajo visoki cerkveni kroginato, da bimoravski klerikalci ustanovili nemško-česko politično stranko. Ta vest se sedaj potruje z raznih strani. Nadškof dr. Kohn deluje baje najbolj na to,

LISTEK.

Potpisne črtice iz Italije.

Spisal R.

I. Vesuv.

(Dalje.)

V začetku trga pred belo hišo se voditelj ustavi (konj zapelje sam na dvorišče) in izpiti je treba po jednu butiljko domačega vina „za srečno pot ter na zdravje potovalčeve in njegove rodovine“. Bolja vrsta vesuvskega vina se imenuje „lacrimae christi“, ki je sicer sladko ali premehko in ne posebno ugodnega okusa. Najpristnejše raste blizu nekdanjega samostana S. Salvatore, ¾ ure nad Resino in 537 m nad morjem. Sedaj je tu krčma, kjer se potovalci ustavlajo in okrepečjo, kakor pri beli hiši. Voditelj vzame seboj tudi jedno ali več butilj, katere potovalci izpijajo vrh Vesuva. Do bele hiše (okoli 500 m nad morjem) je Vesuv še sedaj s trto obrasten, čravno so nasadi zelo poškodovani in je menj njimi mnogo golih, s pepelom posutih mest. Na nekaterih krajin so prebivalci obupali nad vinogradi ter nadalili rajše bore; po drugod pa so se v zadnjem času zopet osrčili in zasadili mlade trte. Nad belo hišo raste le visoko grmičje, podobno našemu oljevu. Tamošnji prebivalci ga imenujejo „altane“ in

rabijo njegova steba za količje v latnikih. To grmičje vzpenja se po rebrih še precej visoko navzgori, po žlebinah pa je sam črn pepel. Nad grmičjem rastejo še posamezne bodeče čuške, ki so najbolj podobne ginestri.

Po obronku Vesuva ni nobene prave poti, nego konj stopa navzgori, koder se mu bolje zdi. Tu pa tam zapazimo posamezen večji kamen, katerega je nekdaj Vesuv izbruhnil. Kmalu potem se nam prikažejo toki strjene lave (zlasti oni iz l. 1822), čez katere stopajo konji le s težavo. Tako prispremo na gori omenjene „piane“ in po njih se zasučemo bolj proti zahodu, nad mesto Torre del Greco. Kmalu pridemo pod strm stožec in konji se ustavijo pri malih staji brez strehe (40 minut od bele hiše). Tu treba stopiti dolgi in potem še debelo uro peš iti. Obronek je tu zelo strm in pot težavna, ker se pod nogami vedno drsi in se včasi naredi jeden korak naprej, a tri nazaj. Večkrat se lazi čez neukretno črepinje strjene lave, ki se nič kaj ne priležejo ne čevlju ne nogi. Tu ne najdeš niti najmanjšega sledu kake bilke ali kake žive stvarice: vse je pusto, otočno, otrpnjeno in mrtvo. Z veliko težavo prispremo do roba žrela, kateremu se pa le z veliko nezaupnostjo približujemo, ker že od daleč čujemo njegovo zamolko tuljenje, bolestno zdihovanje in podzemeljsko bobnanje. Vzdignjši dim ter kaka

mala erupcija kamenja in pepela nas opominjata, kako blizu smo nevarnosti. Ali voditelj nam veleva srčnost, nas spodbuja in takorekoč prisili stopiti na rob žrela. Ta rob je zelo ozek, nikjer meter širok in zato zelo nevaren. Ker se človeku lahko v glavi zavrti, potegnejo ga koj nazaj, jedva je dobro pogledal v strašansko žrelo. Poleg voditelja so namreč tudi italijanski redarji vedno pri žrelu, da pazijo na tuje, ki ne slutijo bližnje nevarnosti. Pripetilo se je že večkrat, da je kdo v žrelo padel in tako žalostao poginil.

Vesuv ima sedaj dvoje žrel, staro in novo. Staro žrelo („cratero centrale“) je široko v premeru okoli 200 m in nad 150 m globoko. Iz njega se vzdiga skoro neprestan dim, a ogenj se le redko v njem vidi in samo po noči. Čez dan se opaža tudi neko svetlikanje, ali to je le odsev goreče lave. Ako je vreme megleno, se ne vidi nič v žrelo. Rob tega žrela se vedno spreminja glede oblike in višine. Sedaj se ne sme po njem hoditi okoli in okoli žrela. Navpična stena strjene lave deli veliko žrelo od malega („cratero nuovo“), za katero je treba voditelju posebej plačati, kdor ga hoče videti. Razgled z Vesuva je seveda veličansk in nepopisljivo krasen bodisi na Kampanjsko ravnino, bodisi (in zlasti) na zaliv napoljski ter v njem ležeče otroke. Ali le redkokomu se posreči uživati ta razgled, ker

da bi se češki klerikalci ne oklenili nobene obstoječih strank, nego se z moravsko-nemško duhovščino združili v jedno jedino versko-politično stranko brez vsakeršne narodnostne barve. Tako se je nadškof že izrazil naprav neki deputaciji duhovnikov, kateri so ga prosili dovoljenje za sklicanje moravskega klerikalnega shoda. Nadškof ni teji namesti ugovarjal, toda s pogojem, da ta shod nikakor ne sme imeti češko-narodnega lica, ter je pri tej priliki povedal, kako si on misli razvoj klerikalne stranke na Moravi.

Pasivne kronovine.

Pri vsaki umestni ali neumestni priliki čitamo v nemških listih „schlager“ o pasivnih kronovinah v naši državni polovici in navadno se imenujejo Gališka, Bukovina, Dalmacija in Istra. Te dežele pa prav za prav niso pasivne, kakor druge ne. Z dohodki iz teh kronovin se prav lahko pokrivajo vse upravni stroški — samo v Bukovini znaša deficit 3000 gld., v Dalmaciji pa 7000 gld. Pravljica v pasivnih kronovinah je nastala po krivih premisah. Računalo se je po velikosti in številu prebivalstva, kolikor bi morala vsaka dežela plačevati vrh svojih upravnih stroškov še za vojsko in za državne dolgoce in če faktični dohodki ne pokrivajo te svote, razupila se je dotedna dežela kot pasivna. Ako bi se vojska primerno reorganizovala in zlasti ako bi Madjarska morala plačevati primerno svoto za vojsko in za državne dolgoce, potem bi kmalu dežele nehale, biti pasivne, ker bi jim ne bilo treba plačevati namesto Madjarov.

Vnanje države.

Srbski korespondenčni urad.

Srbska vlada je sklenila ustanoviti samostalen korespondenčni urad, kateremu boste naloga obvestiti slovanske in druge inozemske liste o srbskih razmerah. Beligradski „Odelek“ nas poučuje, kaj je srbsko vlado k temu koraku prisililo. Imenovan list piše: Dunajski c. kr. brzozavni korespondenčni bureau zlorabil je zadnji čas svojo avtoritet, katero mu v sosednjem monarhiji kakor izven njenih mej v Evropi jamči njega poluvaradni značaj, da je razširjal zlobne laži o razmerah v naši domovini. Ne glede na druge izmišljotine, katere je ta urad že prej razširil, naj omenimo te zadojo laž o ministarski krizi v Srbiji in o differencah meje vlado in skupščino glede na obtožbo prejšnje liberalne vlade. Mislimo, da ni treba posebe naglašati, v kakem nesoglasju je tako delovanje c. kr. agencije z onimi zagotovili prijateljstva, s katerimi nas pri vsaki priliki tako galantno obispajo na Dunaju in v Pešti in tudi z onimi obziri, katere so neodvisne države dolžne druga drugi.

Rusija in Nemčija.

Carinska borba meje tema državama je sedaj izključno predmet novinarskim razpravam. Zlasti zanimivo je to, kar piše Bismarckovo glasilo „Hamburger Nachrichten“: „Slabe konsekvensije trgovinskih pogodb z Avstrijo in Italijo se še niso vse pojavile. Reči se sme, da bi ne imeli trpeti škode, katero prouzroča carinska borba, ko bi Nemčija s svojo popustnostjo napram drugim državam ne bila Rusije napotila, da je zahtevala posebnih koncesij. Avstria še ne misli na to, da bi gledel ponudene jej ugodne trgovinske pogode z Rusijo stavlja pogoj, naj se Rusija porazume prej z Nemčijo. Narobe, Avstria gleda pri tej borbi meje Nemčijo in Rusijo na svoj dobiček. Uvod nemško-avstrijske trgovinske pogode določa pač, da bi morale pri trgovinskih konfliktih zavezne države se meje soboj podpirati, ali ta določba je tako neprecizna, da se nje neupoštevanje ne more imenovati kršenjem pogodbe. Prepuščeno je torej Avstriji raz-

ima Vesuv navadno še bolj gosto kapo, kakor dolenski polhartji. Pa saj razgled ni glavna stvar pri Vesuvu!

Še bolj zaujmivi od žrela so izvirki goreče lave v Atrio del cavallo. K tem se pride od zgoraj omenjene staje na konjih naravnost proti zahodu do spodnje postaje žične železnice (20 minut hoda). Tukaj je večja pokrita staja za konje in čakališče za vozove. Od todi se mora dalje peš iti poševno gori nad meteorologičnim opaževališčem. To opaževališče („osservatorio“) se vzdiga na malem Vesuvovem kuclju 560 m nad morjem in je bilo sezidano l. 1844 prav trdno in ukusno. Pri vhodu se vidi spominska plošča onih dvajset oseb, katere je lava podsula l. 1872. V pritličnih prostorih se nahaja zbirka vulkanskega kamenja, v osem voglati sobi pa stroj, ki naznana potrese in drugi stroji za opazovanje podnebnih sprememb. Sedaj vodi to opazovališče prof. Palmieri. Od todi se naznancajo bližajoče se erupcije, zlasti pa raznim voditeljem, kedaj se ne sme na Vesuv. Poleg opazovališča stoji tudi kasarna za italijanske redarje („karabinieri“).

Visoko gori nad opazovališčem začnemo vzpenjati se po skalah in nevketni skorji ohlajene lave tje proti Sommi. Po tri četrt ure trajajoči (od železnice) težavni hoji prispemo naposled do zelo razoranega in razpokanega mesta, katero imenujejo Itali, „vragovo kraljestvo“. Ravno pred nami

sodba, ali se zmatra za vezano ali ne, in ni dvoma, da se bo odločila za poslednjo eventualnost. Tega je tudi ni zameriti. Ruska diplomacija je tako srečno operirala, ko je preprečila, da ni Avstrija stopila na stran Nemčije. Avstrija bo izgubo Nemčije vtaknila kot dobiček v svoj žep. Ali ima carinsko-trgovinska zveza med Avstrijo in Rusijo tudi kako politično podlogo, ni še moči spoznati, vsekakor pa bo odstranjenje nemške industrije z ruskih trgovščin v nje nadomeščenje z avstrijsko industrijo še bolj ohladilo simpatije Nemcev za nemško-avstrijsko zvezo. — Ko bi se to le zgodilo! Še hvaležni bi bili Nemcem!

Dopisi.

Iz logaškega okraja, 1. avgusta. [Izv. dop.] (Okrajna učiteljska konferenca v Planini in ljudskošolske naše knjige; „Grazer Tagesspost“ — denuncijantina; Zavezino zborovanje v Mariboru.) Včeraj se je vršila okrajna učiteljska konferenca v Planini, ki so se udeležili malone vse učiteljske moći našega okraja; meje njimi tudi nekaj duhovnikov. Počastila sta sejo tudi domači župnik Podboj ter dobroznan zdravnik Majer, ki je tudi ud okrajnega šolskega sveta Logaškega.

Ne budem o posameznih točkah poročal obširnej, ker to spada bolj v učiteljski list; vendar nekaj vratic napišem, s katerimi se nadejam ugoditi čestitim čitalateljem, saj je učiteljstvo važen faktor narodne prosvete, ki zanima vsacega izobraženca.

Konferenca je trajala od 9. ure zjutraj do polu 2. popoludne. C. kr. okrajni šolski nadzornik prof. Vilibald Zupančič je volil svojim namestočkom g. nadučitelja Benedeka, zapisnik sta pisali dve gdč. učiteljici. Objavivši nekatere važnejše uradne določbe referuje g. nadzornik ob opazkah svojih pri nadzorovanju šole v tekocem šolskem letu. V občje je z učiteljstvom prav začoveljen in želi, da bi ono tudi v prihodnje tako uspešno delovalo. Nadučitelja Ribnikar in Likar sta lepo poročala o predmetu „Šolska delarna kot učao in vzgojevalno sredstvo“; iz njihinih poročil se je vsak prepričal, da je šolska delarna vektoristna naprava in ne — „moderni švindel“. Izvrstno je rešil svojo nalogo nadučitelj Božič, poročajoč, „kako naj učitelj razširja ljubezen do domovine in materinega jezika“. Pohvalno moram omeniti tudi stremljenja slavnih konferencije po tem, da bi dobili dober podrobni učni načrt za računstvo ter bi se ljudskošolske čitanke prenaredile takško, kakor to zahteva duh časa in moderna pedagogika. Vsa čast naučnemu ministru, ki je pred kratkim začkal revizijo ljudskošolskih učnih knjig. Uprav škandalozno je, koliko tiskovnih pogreškov se je vstelo letos v naše čitanke! Pa tudi stvarnih in slovniških pogreškov niso povsem proste naše čitanke. Po mojih mislih bi morale naše čitanke imeti več takega gradiva, ki meri na izobrazbo — srca! A kaj se nam ponuja zdaj? Premalo je pesmi in povestiti, ki bi ustrezale gori omenjenemu namenu! Večina beril neguje — realije. Prav je, da se tudi ljudskošolska mladina uči realij, a le do neke meje; kar se n. pr. ponuja v „III. Berilu“ iz zemljepisja, je očvidno neprebavna kost za naše

štrelje gola rebra strme in škrbinaste Somme. Vendar se je prijelo nekaj rastlin in grmičja celo teh skalnatih reber, da niso videti tako strahovita. Od daleč že zapazimo, kako puhti dim na več krajih izmej otrppnjene lave. Tla prihajajo vedno bolj vroča in žveplena para nam vdari pod nos. Ko pridemo prav blizu teh solfatar, opazimo več malih stožcev, tako velikih, kolikoršne so senene louice, iznad katerih se veselo suče sivkasti dim, kakor nad cevjo kake parne žage. Nekateri stožci so pa že popolnoma dogoreli in iz njih se ne dviga več dim. Pri gorečih stožcih pa je vse polno razpok in špranj, iz katerih fušči neprenehoma rumena para. Ako vržeš kos papirja v te razpokane vžge se takoj. Vsa lava okoli in okoli je posuta z drobnimi žveplenimi kršči, ki se kaj lepo blešketajo. Pod zemljo se čuje neprestan vrenje in šumenje, ki pa večkrat kar najedenkrat potihne in tudi žveplena para ponehuje. To je znamenje, da se je lava znižala in da bode začeli kateri drug stožec delovati, iz katerega se močno kadi.

Nekoliko pod omenjenimi stožci se vali lava na dan in sicer iz raznih razpok. Njena barva je črna-siva, tvarina pa podobna gostemu močniku ali prav mehkemu testu. Ta tvarina se vali počasi navzdol, kakor bi tekla prav gosta gnjuonica izpred kakšega hleva. Čez osem ali deset dni se ohladi na površji, ali od znatnega ostane vroča še po več me-

si. Non multa, sed multum! Namesto da se naše čitanke polnijo s takim neprebavnim gradivom, vzprejmo naj se v nje poljudnejši sestavki iz realij, pa dobre pesmi in povesti, boljše, nego jih nabujamo v njih sedaj!

Toliko v — premislek!

Po konferencijski smo se zbrali k skupnemu obedu pri g. Lavriču, ki nam je postregel z dobrimi jedili in pristnim doleganjem. Zavladalo je občno veselje. Napitnice so se vrstile zaporedoma druga za drugo in navdušenje je raslo bolj in bolj. Imeli smo tudi prav dobro „Tafelmusik“, spreten harmonikar iz Trsta je namreč spremjal svoje melodije s karakterističnim zvižganjem, ki je bilo podobno slavčevemu petju. Kdo bi zategadelj zameril mladim parom, ki so se ob nežnih glasih lepega valčka zazibali po sobani? — Da nam ta lepi dan še trajneje ostane v spominu, sprejeli smo povabilo navzočnega fotografa iz Postojne ter se skupno dali — fotografovati.

Brezzoba Graška tetka, alias „Grazer Tagesspost“ piše dan 28. julija v svoji 306. št. pod zagravjem „Slovenisch-Croatisches“ ob izletu našega učiteljskega društva v hravatski Prezid na prav nešramen način. Skoro ne verujem, da je „obskurni skribent“ pisal one vrstice na hravatskih tleh, nego tam le v beli Ljubljani je najbrže jeze zeleni nemškutarček dal duška svoji jezici. Jasno je, da mu je bil namen le ta, denuncirati krajnega šolskega nadzornika Dubravčića in „tistega gospoda iz Begunj pri Cerknici“. Toda ta dva gospoda se za junaško delo te nemškatarske nizke duše toliko zmenita kakor za lanski sneg, v svesti si, da nista govorila ničesar, kar bi bilo kaznivo ali neresnično! Toliko v odgovor čenčurasti Graški tetki!

Peta skupščina „Zaveze slov. učiteljskih društev“ se bodo vrstile v Mariboru od 16.—18. avgusta. Nadejati se je, da bodo udeležba ogromna, ker so na dnevnem redu važna predavanja. Tudi iz našega okraja pojde nekaj učiteljev tja; ob povratku mislijo nekateri iti preko Koroške, kar je hvale vredno, ker na tak način si labko ogledajo nebanje in dejanje mukotrpnih, a žilavih koroških Slovencev.

Domače stvari.

— (V Mariboru dne 6. avgusta) Tako naj se glasi naš odgovor na nesramne ovire, katere skušajo nekateri zagrizeni nasprotniki slovenstva delati nedolžni pevki slavnosti, ki se bode vrstile v nedeljo na skrajni naši jezikovni meji proti severu. Kdor le malo čuti narodno, veseli se tega dneva in gotovo se bo udeležil slavnosti. Poleg vrlih pevk, našega ponosa, in pevcev slovenskih, združil bode dan 6. avgusta mnogo odličnega narodnega občinstva na meji naše slovenske zemlje, kjer se hočemo naslavati nad milimi zvoki prekrasnih pesmi slovenskih. Pokazati hočemo mirnim in poštenim Mariborčanom, da smo preverjeni, da bodo vsa hujščanka nekaterih zagrizencev imela isto tako malo uspeha, kakor pred tremi leti, ko se je v najlepšem

secev. Včasi odteče notranji stržen kakor po kaki cevi in tedaj se vdere zgorenji strop ter se prikaže lavina struga kakor poluokrogli žleb. Če se pa vsa tvarina lave na mestu strdi, tedaj je njen skorja podobna namočenemu hodničastemu platnu ali pa mokrim zvitim vrvem na ladijah. Tu pa tam je napravil zajeti zrak kakor praznino in če se nad njim skorja vdere, tedaj je površje lave podobno trdemu, luknjičastemu kruhu. Vesuvova lava je bazaltična (obsegata augit, leucit in mikro) ter se na zraku v kratkem času tako razkroji, da ne ostane od nje drugo, nego železni oksid in sadra. Izhlapajoča para ima v sebi mnogo vapnenčeve kislino.

Težko se je nagledati tega prizora in ločiti se od kraja, kjer se tako blizu opazujejo najskrivnejše prirodne sile. Voditelj ti napravi tu razne eksperimente, skuha tijajce ali speče krompir brez drva, vode in ognja! Najrajši ti napravi kak odtisek iz lave, to je s palico vzdigne nekoliko tekoče lave na stran in vtišne potem v njo kak malo vreden denar, kako svetinja itd. Ali treba je precej časa, predno se lava toliko ohladi, da jo lahko seboj vzameš. Zato jo navadno pomoči z vinom, ker druge tekočine tu gori ni. Tuk kipeče pare in tekoče lave izpijejo se ostanki seboj prinesenih butelij; še jedenkrat se ozremo okoli in okoli, dolni na Napolj in tje gori na Vesuv, pa hajd veselo navzdol! (Dalej prih.)

redu vršila pevska slavnost in da se ne bojimo zlobnih klevetnikov. Na veselo svidenje torej v nedeljo v Mariboru!

— (Slavnostna znamenja) za pevsko slavnost v Mariboru se bodo dobivala pri posebnem vlaku, in sicer z napisim Ljubljana, Litija, Hrastnik, Loka in Krško na trobojnem traku. G. Pavlin oskrbi tudi še druge napisne, ako se mu to naznani pravočasno. Na Pragarskem stal bode vlak 15 minut, da se potovalci lahko okrepečajo. Tam se pridruži vlaku vrlo Ptujsko pevsko društvo z godbo.

— (Nepotrjena konfiskacija.) Kakor smo tudi mi poročali, je c. kr. državno pravništvo konfi-ciralo 13. številko „Rodoljuba“ z dnem 1. julija t. l. zaradi konca članka „Kam jadram!“ — Deželno sodišče v Ljubljani pa te konfiskacije ni potrdilo in tudi više deželno sodišče v Gradci je zavrglo pritožbo državnega pravništva zoper sklep I. sodišča. Vsled tega bo „Rodoljub“ v svoji jutrišnji številki priobčil dotični odstavek članka, v katerem je državno pravništvo hotelo zaslediti prestopek zoper varnost česti po §. 488. k. z. gleden na osebo g. knezoškofa Ljubljanskega. Uredništvo „Rodoljuba“ zahtevalo bo sedaj od slavnega c. kr. državnega pravništva povračilo stroškov druge izdaje. Konečno opozarja nas uredništvo „Rodoljuba“ tudi na to, da se mu je odločba višjega deželnega sodišča intimirala v nemškem jeziku, kar gotovo ni pravilno.

— (Skrajna impertinentnost nemškega skribenta.) Zadnjic poročali smo, kako je celo „Neue freie Presse“ čutila obvezano se, posjasniti nezgodo dra. Noeja poslovivšega se od Ljubljane ter konstatovati, da je nezgodo zakrivil jedino Noe sam. Sedaj pa se je oglasila ta bivša „Eintagsfliege“ našega uradnega lista sam v „Neue freie“ skušajoč si z nesramnim sumničenjem svojih sotnikov obraniti venec narodnega „mučenika!“ Na dolgo in široko namreč razklaša, kako je po nepotrebnem lezel na takozvani kondukterski sedež, da je potem zaspal in v spanji padel raz stopnice ter priletel z glavo v stekleno okno vagona. Potem pa pristavlja doslovno: „Der alsbald herbeigerufene Sanitätsrath Mayrhofer glaubte übrigens ausser den Sebott-noch eine oder mehrere Stichwunden constatiren zu können.“ Namen tega pristavka je jasen in dokazuje, da skribent Noe, kateremu je v Ljubljani tako hitro odklenkal, ni zaslужil naše delikatnosti. Mi smo bili namreč toli delikatni, da dosibob nismo povedali pravega uzroka Noeve nezgode, katerega pa sedaj v očigled označeni impertinentnosti ne bomo več zakrivali. Dognano je namreč, da je bil Noe, odpotujoč iz Ljubljane, pijan, kakor kak gorjanski pastir na žegnanji in da je v svoji grozni pijanosti zlezel po noči na kondukterski sedež, zguibil ravnotežje, ter po stopnicah navzdol priletel z glavo v okno. To je torej cela resnica in sedaj avstrijskim Nemcem le še časitamo k temu njihovemu mučeniku, ki se je menda pri cigaub učil značajnosti in resnicoljubja.

— (Abiturijentska veselica) hrvatskih in slovenskih abiturientov srednjih šol vrši se danes in jutri v Zagrebu. Danes zvečer je slavnostni komers v streljani, jutri ogledali si bodo gostje mesto, galerijo slik, muzej itd., ob 2. uri popoludne bodo skupni obed in potem izlet v Maksimir. — Slovenskih abiturientov naznaujenih je kakih 50 iz raznih krajev. Danes zjutraj položili so hrvatski in slovenski abiturienti v Mirogoju venec na grob Stanka Vraza.

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvo našega lista so poslali danes kronine darove za družbo sv. Cirila in Metoda: V Cerknici nabrala je 13 kron gosp. Fani de Schiava v tamošnji čitalnici; darovali so po 2 kroni: gg. Al. Pogačnik, Fr. Šerko in Aut. de Schiava; po 1 kroni: gdene Ant. Poje, M. Hočvar, M. Debevec, gg. Ferdo Juvanc, Ant. Kravanja, Jernej Kušlan in Aut. Moro. — G. Fr. Avčin, dijak na počitnicah in gdene Marija Avčin v Trnji pri Št. Petru vsak 1 kruno. Skupaj 15 krun, katere izročimo vodstvu. Živili rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

— (Včerajšnji Sokolski „tour-fixe“) bil je prijeten dokaz, kako žive simpatije uživa društvo, kajti občinstva bilo je izredno veliko. Zabava bila je jako živahna in smo čuli zopet nekako prav krepkih govorov, poudarjajočih idejo so-

kolstva, narodnega poguma in odločnosti, ki naj bi se širila povsod. Imenom odbora pozdravil je Sokole in goste tajnik dr. Kušar, posebno gospo Murnikovo, ki je pri vsesokolski slavnosti sodelovala tako požrtvovalno in g. ces. svetnika Murnika ter obilo navzoče dame. Potem je naznani odbornik F. Krsnik imena zmagovalcev, katerim so se prisodila darila za najbolje telovadne vaje pri vsesokolski slavnosti in so se razdelila darila. Prvo darilo, srebrn pisalnik, se pošla v Zagreb g. Muževiču; drugo darilo, srebrno tobačico, dobil je član Ljubljanskega Sokola g. Kavčič; tretje, čašo s posrebrenim pokrovom g. Vernik, član Ljubljanskega Sokola in četrto darilo, srebrom okovani vič, član Celjskega Sokola dr. Tominšek. Dalje se je naznalo, da sta imenovana predtelovadcem g. Kavčič in Preaton. „Celjskega Sokola“ zastopnik dr. Treo je navdušeno nazdravil Ljubljanskemu Sokolu in ideji sokolstva, dr. Triller pa istotako vremu Celjskemu Sokolu. Pevsko društvo „Ljubljana“ je tudi včeraj prav vrlo podpiralo Sokola, kakor vselej in pelo več zborov, ki so bili vzprejeti z živahnim odobravanjem. Društveni tamburaški zbor je razveselil občinstvo s prav točnim sviranjem in smo čuli več novih skladov, mej katerimi je posebno ugajala „Podoknica“ iz „Teharskih plemičev“. Na burno zahtevanje morala se je ponavljati in je g. J. Noll zapel dve kitici z spremljevanjem tamburaškega zobra. Tako je društvo povsem z svojimi in prijateljskimi močmi priredilo prav prijeten večer in pokazalo, da na vse strani krepko izpoljuje svojo nalogu. Dne 13. t. m. udeleži se korporativno slavnosti tridesetnike čitalnice v Kranji.

— (Vabilo na veliko vrtno veselico,) katero priredi pevsko društvo „Ljubljana“ v nedeljo dnem 6. avgusta 1893 na Virautovem vrtu. Godba slav. domačega pešpolka baron Kuhn št. 17. Program godbi: 1. Koračnica. 2. Kreutzer: Ouverture k operi „Ponočni tabor v Granadi“ 3. Strauss: Doctrinen, valček. 4. Schinzel: Fantazija o ruskih pesmih. 5. Kafka: „La Valentine“, polka frang. 6. A. Förster: „Kranjska slavnostna koračnica“. 7. Král: „Coloseum“, polka mazur. 8. Schinzel: Potpourri slovenskih pesmij. 9. Titel: Ouverture k operi „Der Königslieutenant“. 10. Wagner: „Universitäts-Ball Tänze“, valček. 11. David: Potpourri koračnic. 12. Gieseiner: „Gazela“, galop. Vspored petju: 1. A. Förster: „Sokolska“. 2. I. pl. Zaje: „Zrinski Frankopanka“. 3. E. senhut: „Ustaj rode“. 4. Čveterospev. 5. Dr. B. Iipavc: „Slovenska pesem“. 6. Bendl: „Svoji k svojim“. Vstopnina 20 kr. za osebo, čestiti podporni člani in otroci so vstopnine prosti. Začetek veselici ob 7. uri zvečer. V slučaju neugodnega vremena preloži se veselica na torek dnem 15. avgusta t. l. — Kegljanje za dobitke je vsak dan od 1. ure popoludne naprej. Zaključilo se bode dne 6., oziroma 15. avgusta t. l. ob 11. uri zvečer. Dobitki so: I. dobitek 30 krun. II. dobitek 20 krun. III. dobitek 10 krun. IV. dobitek 6 krun. V. dobitek 4 krun. VI. dobitek 6 krun za največ serij. VII. Šaljivi dobitek za največkrat vseh devet. Serija treh lučajev velja 10 kr. K obilni udeležbi vabi najljudneje

odbor.

— (Na Ljubljanskem učiteljišči) bilo je v minulem letu 82 gojencev v 4 razredih. Za višji razred sposobnih je bilo 53, nesposobnih 3, drugi delajo ponavljajui izpit po počitnicah. V 2. in 4. letniku ženskega učiteljišča je bilo 91 gojenk, povoljni uspeh jih je imelo 85, ponavljajui izpit jih dela 5, neizpršana je ostala 1. V vadnici, ki je združena z učiteljiščem in ima po 4 razrede, bilo je 115 učencev in 132 učenk. Tečaj za otroške vrtnarice je obiskovalo 10 gojenk, skušnje za učiteljice ročnih del je delalo 11 privatistinj, za otroške vrtnarice pa 12 privatistinj.

— (Na tukajšnjem zavodu za porodoslovje) delalo je stroge izpite v slovenskem jeziku 15 kandidatinj in je bil uspeh prav dober. Z odliko je naredila izpit 1, prav dobro 5, dobro 5, in povoljno 4. Novi tečaj v nemškem jeziku se prične dne 1. oktobra.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 23. do 29. julija. Novorojencev je bilo 13 (= 21.3 %), umrlih 15 (= 24.44 %), mej njimi so umrli za jetiko 1, za vnetjem sopilnih organov 1, za želodčnim katartom 3, za različnimi boleznimi 10. Mej umrlih bili so tuji 4 (= 26.6 %), iz zavodov 8 (= 53.3 %). Za infekcijoznimi boleznimi so oboleli: za ošpicami 18, za škrlatico 1, za dušljivim kašljem 1, za hribo 5

— (Nemška usiljivost) Zloglasni Celjski tiskar, založnik umazane „Vahtarice“, Johann Rakusch, sovraži in zaničuje sicer vse, kar je slovenskega, samo na slovenski groš preži, kakor budič na dušo in ga popade, kjer ga vidi. Tudi pri nas na Kranjskem usiljuje svoje izdelke in časih se mu res posreči, da dobi kupca. Taka žrtev je na primer restavrater g. Fischer v Kamniku. V tej restavraciji, v kateri se vrši toliko narodnih veselic, dobivajo gostje račune zapisane na listek, na česar jedni strani se čita samo v nemškem jeziku „Restauration Fischer in Stein“ — „Bitte umzuwenden“, na drugi strani pa reklama za Joh. Rakuscha. Ker smo osvedčeni, da so bili ti listki gospodu Fischerju usiljeni, ga opozarjam, da je za Slovenca naravnost žaljivo, če se mu daje račun na listku, ki ima samonemški napis in vrh tega še reklamo za jednega Johanna Rakuscha.

— (Iz Črnomlja) se nam piše: Čitalnica naša, ki pod novim predsedništvom kaj vrlo napreduje, priredila je v korist društvene blagajnice kegljanje na dobitke, ki je dobro uspelo, tako da ostane društvo precej lepa sveta. Kegljanje zaključilo se je 23. julija s prav živahno vrtno veselico. Žal, da je vreme nekoliko nagajalo. Mešani in moški zbori, ki je z znano spremnostjo vodil predsednik gospod Julij Bučar, so tako dopadali, tako da so se morali na splošno željo ponavljati, tako dovršeno so se peli. Med posameznimi točkami in po izvršenem programu svirala je jako dobro naša mestna godba, mladi svet pa se je sukral v veseljem plesu do ranega jutra. — Omenjeni dan zapustil je naše mestece učitelj g. Lavrencij Perko. Služboval je pri nas 3 leta, ter si pridobil mnogo prijateljev. Bil je veden učitelj, marljiv čitalnični tajnik, značajen in neupogljiv narodnjak, ter prijeten društvenik. Bog ga živi!

— (Šolska poročila.) Na štirirazredni ljudski šoli v Krškem bilo je koncem šolskega leta 229 učencev in učenk. Višja razreda III. in IV. imela sta po dva oddelka. Slovensko govorečih je bilo 208 učenk in učencev, slovensko-nemški govorečih 21, vere so bili vsi rimsko-katoliški. V Krškem jih je stanovalo 116, zunaj Krškega 113. Za višji razred sposobnih je bilo 144, nesposobnih 77, neizpršanih je ostalo 9. Poučevali so nadučitelj in šolski vodja in nadzornik g. Fran Gabršek, 1 katehet, 2 učiteljice in 1 učitelj. — Obrtno nadaljevalno šolo je obiskovalo v dveh razredih 44 učencev, pripadajočih 13 raznim obrtom, po narodnosti 42 Slovencev in 2 Hrvata, po veri vsi rimski katoliki. Povoljni uspeh jih je imelo 29, nepovoljni 8, izstopilo je 7. Poučevali so vodja, 1 katehet in 4 učitelji iz (mečanske šole.) Na čelu letnega poročila je članek „Naša šolska delarna“ spisal Flor. Rosman. — Na štirirazredni ljudski šoli v Vipavi je bilo koncem šolskega leta 244 učencev in učenk. Za višji razred sposobnih je bilo 163, nesposobnih 75, neizpršanih 6. V ponavljalni šoli jih je bilo 65, dober uspeh jih je imelo 33, nepovoljen 32. Poučevali so nadučitelj in vodja g. Anton Skala, 1 katehet, 2 učitelja in 1 učiteljice. Letno poročilo prinaša na čelu članek „Staršem“, napisal K. Wider. — V štirirazredni delniški ljudski šoli v Kranji je bilo koncem šolskega leta 99 učenk, povoljni uspeh jih je imelo 75, nepovoljni 23, neizpršana je ostala 1. Zdravstvene razmere niso bile posebno ugodne, vendar se šola ni zaprla. Poučevali so nadučiteljica in voditeljica g. Franja Jugovic, 2 kateheti in 3 učiteljice.

— (Razpisane službe.) Pri okrožnem sodišču v Ljubnem (Leoben) izpraznjeno je mesto deželnosodnega svetnika z dohodki VII. plač. razreda. Prošnje do dnem 17. avgusta pri predsedstvu tamošnjega okrožnega sodišča. — Pri višjem deželnem sodišču v Gradci je razpisano mesto svetniškega tajnika. Prošnje do 16. t. m. pri predsedstvu. — Pri okr. sodišču v Ptuj, v Laškem trgu in v Beljaku izpraznjena so mesta sodnih privstavov. Prošnje za prvi dve službi do 18. t. m. pri predsedstvu okrožn. sodišča v Celji, za tretjo do 16. avgusta pri predsedstvu deželnega sodišča v Celovci.

Prvo krono
družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

(Izseljevanje v Ameriko.) Prvi teden meseca junija izselilo se je v Ameriko iz Ogerskega 4537 ljudi, prvi teden meseca julija pa 3858, torej v samo dveh tednih 8195 ljudi. Iz Avstrije izselilo se je v istem času 13.275 ljudi.

(Samomor v cerkvi.) V frančiškanski cerkvi v Pragi obesil se je v ponedeljek opoldne cerkovnik na vrvi mrtvaškega zvonca zaradi domačega prepira. Čuden samomor prouzročil je velik hrup in je na stotine ljudi prihajalo v cerkev, da bi „za spomin“ dobili košček vrvi.

(Požar v tovarni.) Znana tovarna za izdelavanje bombaža v Pottendorfu, najstareja svoje vrste v našem cesarstvu, zgorela je popolnoma. Škoda je ogromna. Ponesrečil ni pri požaru nikdo.

(Razžaljen konj.) Neki kanonir pri pruskih gardib topničarjih obsojen je bil na tri ure orožne vaje, ker je nekega konja razžalil s — psovko. Imenoval ga je namreč svinjo in to je raztrogotilo njegovega stotnika, ki zabteva, da se kraljevskim konjem ne smeti kratiti čast, ki pa nikdar ne sliši, kadar fini nemški častniki obkladajo vojake z najraznovrstnejšimi zoologičnimi imeni. Pač čudna dežela, tista Pruska!

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Gradec 4. avgusta. Pri včerajšnji državnozborski volitvi v lipniškem okraju izvoljen Morre s 654 glasi proti Pistorju, kateri je dobil 364 glasov.

Praga 4. avgusta. Sredi meseca septembra se snidejo fevdalni veleposestniki na zaupen pogovor.

Grodeck 4. avgusta. Gališki dragonski polk št. 11. slavi danes petdesetletnico, odkar je cesar imetnik njegov. Cesar poklonil 12000 goldinarjev za podčastniško ustanovo.

Carigrad 4. avgusta. Izmej 17 Armentcev, v Angori na smrt obsojenih, sta bila dva iztirana, deset obsojenih na osem let posilnega delovanja, 24 na manjše kazni, pet pa je bilo obglavljenih, dasi so velesile v njih korist intervenirale.

Berolin 4. avgusta. Tukajšnji listi potrjujejo naznani Bismarckovi „Hamburger Nachrichten“, da je Italija, hoteč si zavarovati eventualni izstop iz trojne zveze, sklenila posebno pogodbo z Rusijo.

Madrid 4. avgusta. Parlament zaključil včeraj poletno zasedanje.

Narodno-gospodarske stvari.

— Posojilnica v Radovljici ima svoj izvenredni občni zbor dne 13. t. m. ob 3. uri popoludne v restavraciji g. Ivane Klinarjeve v Radovljici s sledičim dnevnim redom: 1. Poročilo ravnateljstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Volitev ravnateljstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. Razdelitev čistega dobička. 6. Slučajnosti.

— Razstava in premijiranje prašičev. Kmetijska podružnica Novomeška namerava prirediti letošnjo jesen razstavo prašičev v Novem Mestu ter pričakuje le še, da se ugodno reši predlog, ki ga je stavila v tem oziru glavnemu vodstvu. Svinjoreja postala je posebno važna za Dolenjsko sedaj, ko se bliža čas otvoritve železnice, ki bude izdatno pospeševala izvažanje prašičev in blagodejno uplivala na zboljšanje kupčje.

— Skladnina za tovorne pošiljatve. Vsled odredbe vseh avstro-ogerskih železnic se bode za tovore, za katere se vozinja ne plača takoj ali najdlje v 24 urah po oddaji, zaračunala tarifi primerna skladnina, kakor da bi se bilo blago vzprejelo na skladišče. Opazujamo torej trgovce in obrtnike na to novo odredbo.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletne dobroznanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upliva najbolj trajno na vse težkote prebavljenja. Originalna škatljica 1 gld. a. v. Po poštem povzetji razpoložljiva ta prašek vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJU, Tuchlauben 9. V lekarstvu na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znako in podpisom. Manj od dveh škatljic se ne posilja. 1 (18-11)

(Za gospodinje.) Mnogo si je moči prištediti pri obutalu, če kupujemo voščilo, ki je sestavljeno iz takih snovij, ki pri daljši uporabi ne postanejo kvarne usnje. Pri večini v trgovini se nahajajočih izdelkov se pokaže takoj, da postanje usnje razpolokane in potem razpadajo. Da ste v tej stvari sigurni, zahtevajte pri kupovanju voščila za devlje izrecno **Fernolendtovo voščilo**, kateri izdelek ima to lastnost, brez da je treba k temu velikega napora, da lepo črno sveti in da postane usnje še veliko trpežnejše. Ta slavnoznan izdelek spravlja Dunajska tvrdka Stefana Fernolendta že od leta 1835 v mnogih deželah na popolno zadovoljstvo p. n. kupovalev v trgovino in ga je moči povsod dobiti.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četr leta 1 gld. 15 kr.

Tuji:

3. avgusta.

Pri **Maliči**: Widl, Breindl, Kreidl, Pick, Duldner z Dunaja. — Dudobler, Mauler iz Badimpešte. — Sellner iz Prage. — Hutter, Plamink iz Kočevja. — Cipriani, Kavčič iz Trsta. — Staudohar iz Gorice. — Ambrožič iz Celovca. — Maibusch, Rubin iz Brna. — Lovšin iz Ribnice. — Ogrizek iz Ljubljane.

Pri **Slonu**: Weis, Kostalek, Saweceny, Svetec z Dunaja. — Dubravčić, Mediciner, Presnik iz Grada. — Ambrosini, Rudan, Holz, Klasing iz Trsta. — Pucich iz Gorice. — Prinz iz Pulja. — Lengyel iz Velike Kauze. — Taussig iz Linca.

Umrli so v Ljubljani:

1. avgusta: Jurij Kvas, dñinar, 56 let, Hrenove ulice št. 15, jetka.
2. avgusta: Franc Janežič, delavec, sin, 8 mesecev, Florianske ulice št. 15, ošpice. — Sofija Štrukelj, delavka, 38 let, Kravja dolina št. 11, spridenje trebušnih organov. — Viktor Papež, pažnikov sin, 4 mesece, Poljanski nasip št. 51, oslabljenje.
3. avgusta: Jurij Tkalcic, kočijaž, 37 let, Kravja dolina št. 11, jetka.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močnina v mm.
3. avg	7. zjutraj	738.4 mm.	15.2°C	brevz.	d. jas.	0.00 mm.
	2. popol.	738.2 mm.	22.2°C	sl. vzh.	jasno	
	9. zvečer	739.2 mm.	16.2°C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura 17.9°, za 1.9° pod normalom.

Dunajska borza

dué 4 avgusta t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 97:15	—	gld. 97:10
Srebrna renta	96:70	—	96:8
Zlata renta	118:80	—	118:80
4% kronska renta	96:70	—	96:65
Akcije narodne banke	977—	—	980—
Kreditne akcije	337:25	—	337:50
Lordon	125:05	—	125:20
Napol.	9:89	—	9:84%
C. kr. cekini	5:88	—	5:88
Nemške marke	61:10	—	61:12%
Italijanske lire	45:50	—	—
Papirnat rubelj	1:28	—	—
Dne 3. avgusta t. l.			
4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147 gld.	50 kr.	
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	192	25	
Ogerska zlata renta 4%	—	—	
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	50	
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	122	—	
Kreditne srečke po 100 gld.	197	—	
Rudoliške srečke po 10 gld.	23	30	
Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.	150	50	
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	254	—	

Dne 3. avgusta t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147 gld.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	192	25
Ogerska zlata renta 4%	—	—
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	50
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	122	—
Kreditne srečke po 100 gld.	197	—
Rudoliške srečke po 10 gld.	23	30
Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.	150	50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	254	—

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“.

V Postojinski jami

priredi se

dné 15. avgusta t. l. ob 3. uri popoludne

izredna veselica

z električno razsvetljavo

kakor o Binkoštih vsacega leta.

Vstopnina za osebo 1 gld.

(802-1)

Otroci pod 10 leti so vstopnine prosti.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1893.

Nastopno omenjeni prihajalci in odhajalci označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 05 minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenz, Zürich, Genf, Pariz, Steyr, Linc, Budejvice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 minut dopoludne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Dunaj via Amstetten.

Ob 4. uri 20 minut popoludne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Linc, Ischl, Budejvice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prague, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznišča, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyr, Ischl, Gmunden, Ischl, Aussee, Pariza, Genfa, Züricha, Bregenza, Inomosta, Zella am See, Lend Gasteina, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 minut dopoludne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prague, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznišča, Budejovic, Solnograda, Inomosta, Lince, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 minut popoludne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.